

Людмила Козубович,
студентка 7 курсу
Гуманітарно-економічного факультету
Наук. керівник **Захарченко П.В.,**
д.е.н. професор (БДПУ)

ПРОБЛЕМИ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В умовах світової фінансово-економічної кризи актуальною проблемою є наповнення дохідної частини державного бюджету, оскільки бюджет є одним з основних інструментів здійснення соціально-економічної політики держави.

Існуюча модель оподаткування демонструє дедалі нижчу ефективність в умовах щораз більшої тінізації економіки, зростання частки самозайнятих, працівників малого бізнесу та неофіційно працевлаштованих громадян. Податки з доходів фізичних осіб (45,1 млрд грн) та підприємств (34,8 млрд грн) разом ледь покривають 14% витрат державного бюджету. Причина – значна тінізація через великий відсоток неофіційних доходів. Більша частка цих двох прямих податків надходить із заробітних плат працівників державного сектору, а також держпідприємств.

Частковим компенсатором є непрямі податки на вироблені в Україні товари – ПДВ та акцизи, яких відповідно 39,4 млрд грн та 38,5 млрд грн. Але найбільша стаття доходів державного кошторису – це податки на імпорт: 138,7 млрд – ПДВ, 24,3 млрд – акцизи. [1,2]

У доходах місцевих бюджетів частка податку на доходи фізичних осіб вища, однак навіть у зведеному (державному та всіх місцевих разом) їх обсяг майже вдвічі менший за надходження ПДВ. Також привертають увагу малий обсяг і незначна частка податків на власність у доходах скарбниці.

Структура й динаміка бюджетних надходжень показує нам низьку ефективність стягування прямих податків із доходів фізичних осіб, базою для яких є лише офіційна частина виплат і прибутки малої частини підприємств. Тож доцільніше було б замінити пропорційний податок із доходів фіз. осіб на фіксований, який визначали на рівні, наприклад, 20% мінімальної заробітної плати. Його сплата має бути обов'язковою для всіх працездатних громадян незалежно від того, де й чим вони зайняті чи не зайняті взагалі. Якщо люди не мають роботи, Державна служба зайнятості могла б пропонувати їм перекваліфікацію і надалі робоче місце із зарплатою, не нижчою за мінімальну.

Іншим джерелом відновлення соціальної справедливості в оподаткуванні доходів багатших могли б стати високі податки та збори на товари й послуги, що асоціюються з розкішшю (дорогі авто, речі, житло, коштовності, тощо), а також диференційована ставка фіскального платежу на нерухоме майно. Такий підхід це дієва альтернатива усім дотеперішнім малоефективним спробам провести примусову детінізацію неофіційних доходів, щоб обкласти їх податком на доходи. Крім того, оподаткування споживання, а не доходів мотивуватиме громадян більше заощаджувати й інвестувати, щоб платити менше податків, а відтак сприятиме стійкому

економічному зростанню.

Обсяг витрат державного бюджету у 2016 році склав 682,1 млрд грн. , а доходи державного бюджету склали 612,1 млрд. грн. , дефіцит державного бюджету склав 70,1 млрд. грн. [1]

Подолання хронічного дефіциту державного бюджету має будуватися на принципах соціальної справедливості. Тому для самозайнятих громадян та малого бізнесу можуть бути преференції власне в оподаткуванні.

Для подолання проблем наповнення бюджету потрібно:

-державна присутність вона має обмежитися виключно підтримкою соціально найуразливіших верств та грантами на навчання найталановитішої молоді. Це не означає,що освіта й лікування мають бути обов'язково платними мова може йтися про використання медичного й освітнього страхування;

- Страхування від безробіття, виробничого травматизму та інвалідності. Базовий рівень виплат міг би забезпечуватися за рахунок обов'язкового пенсійного страхування в обсязі наявної частки відрахувань до відповідних фондів із мінімальної заробітної плати.

Отже як висновок можна сказати, що структура й динаміка бюджетних надходжень свідчать про низьку ефективність стягування прямих податків із доходів фізичних осіб, базою для яких є лише офіційна частина виплат і прибутки малої частини підприємств. Подолання хронічного дефіциту державного бюджету має будуватися на принципах соціальної справедливості. Щоб подолати проблему наповнення бюджету треба щоб державна присутність обмежитися виключно підтримкою соціально найуразливіших верств, потрібно запровадити страхування пенсій,освіти,медичне страхування, тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний моніторинг. Аналіз виконання бюджету за 2015 рік. – [Електронний ресурс]. –Режим доступу : http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2015_monitoring_ukr.pdf
2. Доходи Державного бюджету України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://index.minfin.com.ua/budget/income/?2015>

Комарь Мар'яна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Науковий керівник: **Костенко Г.П.,** (БДПУ)

ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ МАЛИХ І СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Актуальність теми. Полягає у необхідності забезпечення безперервного процесу виробництва та підтримці у розширенні потенційних можливостей підприємств України шляхом отримання банківського кредиту; необхідності підтримати розвиток малих і середніх підприємств, шляхом банківського кредитування